

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Pfv.III.20.026/2016/3.szám

A Kúria a dr. Szántó Gellért ügyvéd által képviselt felperesnek a Dr. Karakas Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Karakas Attila ügyvéd) által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt 6.P.93.714/2013. szám alatt megindított és a Fővárosi Törvényszék 117.Pf.634.870/2015/5. számú jogerős ítéletével befejezett perében, amelyen perbe az alperes pernyertessége érdekében a dr. Nagy Viktor ügyvéd által képviselt Biztosító beavatkozott, a jogerős ítélet ellen a felperes által 41. sorszámon előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 1.660.300 (Egymillió-hatszázhatvanezer-háromszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2008. július 31-én adott meghatalmazást az alperes részére az APEH Észak-Magyarországi Regionális Igazgatóság, mint elsőfokú adóhatóság megbízó levele alapján vele szemben indult, bevallások utólagos vizsgálatára vonatkozó eljárásban való ügyvédi képviseletére.

Az eljárás eredményeképpen az elsőfokú adóhatóság a ... iktatószámú határozatával a felperest összesen 16.161.232 forint adóhiány, adóbírság és késedelmi pótlék megfizetésére kötelezte; az alperes által határidőben benyújtott, nem indokolt fellebbezés alapján

eljáró APEH Központi Hivatal Hatósági Főosztálya, mint másodfokú adóhatóság ... iktatószámú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta; a jogerős közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát az alperes nem kezdeményezte. Az elsőfokú adóhatóság a ... iktatószámú, a felperest 341.600 forint eljárási illeték és ennek 8 napon belüli rendezésének elmaradása esetén 100.000 forint mulasztási bírság megfizetésére kötelező határozatával szemben az alperes elkésztett terjesztett elő fellebbezést, a határidő elmulasztása miatti igazolási kérelmet az elsőfokú adóhatóság ... számú végzésével elutasította, ezt a végzést a másodfokú adóhatóság a ... számú végzésével helybenhagyta. Az adóhatóság a jogerős közigazgatási határozatok alapján a felperessel szemben ... szám alatt végrehajtási eljárást kezdeményezett.

A Budapesti Ügyvédi Kamara Fegyelmi Tanácsa a ... számú eljárásban a 2012. november 10-én jogerős határozatával az alperest 2 rendbeli fegyelmi vétség miatt pénzbírsággal sújtotta.

A felperes a keresetében kártérítés címén kérte az alperes kötelezését 16.602.832 forint tőke, a tőke után 2009. január 14. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatai és a perköltség megfizetésére azzal, hogy az adóhatósági határozatokkal szemben az alperes hiányos tartalommal, illetve elkésztett terjesztett elő fellebbezést, nem kezdeményezte a jogerős közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát. Ezek következménye volt a keresetben megjelölt tőkeösszegben adóhiány, adóbírság, késedelmi pótlék, eljárási illeték és mulasztási bírság címén történt marasztalása, majd adóvégrehajtási eljárás kezdeményezése és annak során ingatlanjainak a lefoglalása.

Az alperes és a beavatkozó a kereset elutasítását, a felperes perköltségükben marasztalását kérték azzal, hogy ügyvédi mulasztással okozati összefüggésben kár bekövetkezése nem állapítható meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, és a felperest kötelezte az alperes javára 830.000 forint, a beavatkozó javára 30.000 forint perköltség megfizetésére, míg megállapította, hogy 996.200 forint kereseti illeték az állam terhén maradt. Az ítélet indokolása szerint az alperes az ügyvédekről szóló 1988. évi XI. törvény (Ütv.) 3. §-ának (2) bekezdésébe ütköző mulasztásával elzárta a felperest az őt megillető fellebbezési igény érvényesítésétől, illetve a bírósághoz való fordulás jogának gyakorlásától; a fellebbezés, illetőleg a keresetlevél előterjesztése olyan ok miatt maradt el, amelyért az alperes szerződésszegése miatt felelősséggel tartozik. A Pp. 164. §-ának (1) bekezdése alapján azonban a felperesnek kellett bizonyítania, hogy az alperes mulasztásával okozati összefüggésben érte a marasztalt adóhiányban, adóbírságban és késedelmi pótlékban

jelentkező vagyoni kára. Bizonyítási kötelezettségének azonban eleget tenni nem tudott, az általa kihallgatni kért tanúk vallomása ebben a vonatkozásban relevanciával nem bírna. A per tárgya nem a felperes és az állami adóhatóság közötti adóigazgatási jogviszony volt, így a bíróság nem vizsgálhatta az adóhiány, adóbírság és pótlék jogszerűségét. A polgári perben a közigazgatási per nem lefolytatható, annak eredményére következtetni nem lehet, ekként nem megállapítható az, hogy a felperest érte-e az alperes mulasztásával okozati összefüggésben az állított kár.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, a felperest kötelezte a beavatkozó részére 263.570 forint másodfokú perköltség megfizetésére, valamint úgy rendelkezett, hogy 1.328.200 forint fellebbezési illetéket az állam visel. A jogerős ítélet indokolása szerint az ügyvédi megbízási szerződés nem eredménykötelem, így amennyiben az ügyvédi tevékenység ellátása valamely hatóság vagy bíróság előtt folyó eljárásban a megbízó képviselőjét is magában foglalja, a megbízott az eljáró hatóság előnyös döntésének elérésére nem vállalhat kötelezettséget, azt nem garantálhatja. A jogviszony természete ily módon fogalmilag kizárja, hogy a megbízási szerződés megszegésére alapított kárigényt vizsgáló bíróság olyan típusú eredményességi vizsgálatot folytasson le, amelyre a felperes fellebbezése irányult. A felperes keresetében az elsőfokú adóhatósági határozatban megállapított adóhiány, adóbírság és késedelmi pótlék, mint kár megtérítését kérte. A mulasztással megvalósult alperesi szerződésszegés és a felperes által állított kár bekövetkezése közötti okozati összefüggés vizsgálata logikailag abból az alapvetésből indult ki, hogy szerződésszerű magatartás esetén a kedvezőtlen hatósági, bírósági döntés elmaradt volna. Ez az alapvetés azonban helytelen: a másodfokú adóhatósági eljárás, illetőleg a közigazgatási per kimenetelére az alperes magatartásától függetlenül is többféle modell állítható fel, ezért a mulasztással megvalósuló alperesi szerződésszegés és az elsőfokú adóhatósági határozat megváltoztatása közötti, a kártérítési felelősséget megalapozó okozati összefüggés megállapítása nem lehetséges.

A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára kötelezését; másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és az alperes kereset szerinti marasztalását. A felülvizsgálati kérelemben előadta, hogy az alperes jogsérelmet okozott a részére egyrészt azzal, hogy az elsőfokú adóhatóság határozata ellen nem indokolt, hiányos tartalmú fellebbezést nyújtott be, másrészt azzal, hogy elmulasztotta a közigazgatási per kezdeményezését, ennek lehetőségéről részére

tájékoztatást sem adott. Emiatt az adóhatósági eljárás során az érdemi bizonyítási és védekezési lehetőségtől, illetve a per lehetőségétől is elesett, amely az alperes felelőssége. Az ügyvéd pedig a tevékenységi körében okozott kár megtérítéséért az Ütv. 10. §-ának (1) bekezdése értelmében a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) szerint felel. Az adóhatóság határozatai, a végrehajtási eljárás iratai a vagyoni károk bekövetkezését ésösszegezését ésösszegezését megfelelően igazolták. Vitatta azt az álláspontot, hogy a kártérítési perben nem vizsgálható az adóhatósági eljárás és a közigazgatási per várható kimenetele, ezzel szemben felhívta a BDT 2002.580. számú eseti döntést, amely szerint ügyvédi műhiba esetén a kártérítés iránti perben a bíróságnak érdemben kell vizsgálni és értékelni, hogy a kellően indokolt és okiratokkal alátámasztott fellebbezés vagy közigazgatási per megindítása esetén várhatóan milyen döntés született volna. Ennek bizonyítása érdekében tanúk kihallgatását és szakértői bizonyítás elrendelését kérte, azonban az első fokon eljáró bíróság az indítványokat jogellenesen mellőzte.

Az alperes és az alperesi beavatkozó felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a következők szerint nem találta alaposnak:

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése értelmében a Kúria azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.

Helytállóan állapította meg a jogerős ítélet, hogy az alperes a Ptk. 474. §-ának (1) bekezdésében szabályozott megbízási szerződésben foglalt kötelezettségének megszegésével megsértette a felperesnek az elsőfokú adóhatósági határozatok elleni rendes jogorvoslathoz, valamint a bírósághoz forduláshoz fűződő jogát, és az így okozott károkért az Ütv. 10. §-ának (1) bekezdése szerint - a Ptk. 318. §-ának (1) bekezdése és 339. §-ának (1) bekezdése szerint vizsgálendő - felelősséggel tartozik. Mindezek alapján nincs jelentősége a felülvizsgálati kérelemben részletezett alperesi mulasztások terjedelmének, súlyának, mivel a per eldöntésének az volt a kiindulópontja, hogy amennyiben a felperest kár érte abból az okból, hogy nem élhetett az adóhatósági határozatokkal szemben fellebbezéssel, valamint bírósági keresettel, azt az alperes köteles megtéríteni.

Egyetértett a Kúria az eljáró bíróságok azon álláspontjával, hogy a perben a Pp. 164. §-ának (1) bekezdéséből következően a felperesnek bizonyítania kellett az alperesi mulasztások és a kár bekövetkezése közötti okozati összefüggést, amely csak akkor lett volna teljesíthető, ha igazolt, hogy az alperesi mulasztások hiányában a

hivatkozott vagyoni károk bekövetkezése biztosan elmaradt volna.

Az alperes szerződésszegő magatartásával oki összefüggésben álló kárát a felperes az elsőfokú adóhatósági határozatokban a terhére megállapított adóhiány, adóbírság, késedelmi pótlék, eljárási illeték és mulasztási bírság összegeiben jelölte meg, és azt állította, hogy a hiánytalan fellebbezések előterjesztése, a jogerős közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata folytán fizetési kötelezettségét teljes egészében mellőzték volna, ezáltal értelemszerűen nem került volna sor vele szemben adóvégrehajtási eljárás megindítására sem. Az adóhatósági határozatok jogerőre emelkedéséből következően azonban ez a kérdés a peres eljárás során nem volt érdemben vizsgálható. A felperes által hivatkozott, a Bírósági Döntések Tára szerkesztőbizottsági megjegyzése szerint vitatható és a kialakult jogalkalmazói értelmezéssel ellentétes álláspontot elfoglaló döntéssel szemben, a következetes bírói gyakorlat szerint az ügyvéd ellen indított kártérítési per bírósága érdemben nem vizsgálhatja azt a kérdést, hogy a felperes az ügyvéd mulasztása hiányában igényét sikeresen érvényesítette volna, az elmulasztott másodfokú eljárás és per eredményes lett volna (BH 2009.356., BH 2012.90., Legfelsőbb Bíróság Pfv.III.21.845/2008/3., Pfv.III.20.928/2010/9., Pfv.IV.20.393/2011/6. és Pfv.III.21.839/2011/3. számú ítéletei). A felperesnek az a tényállítása, hogy vagy a másodfokú adóhatósági eljárásban, vagy a közigazgatási perben fizetési kötelezettségét biztosan megszüntették volna, ha a fellebbezés érdemi elbírálására, érdemi tárgyalásra alkalmas keresetlevél előterjesztésére sor került volna, csupán feltételezésen alapul, és nem bizonyítható. Mindössze annyi állapítható meg, hogy szerződésszerű alperesi magatartás esetén a másodfokú adóhatósági eljárást és a közigazgatási pert lefolytatták volna, de azok eredményére kijelentést tenni nem lehet, a kártérítési per bírósága nem veheti át a másodfokú adóhatóság és a közigazgatási perben eljáró bíróság szerepét, nincs lehetőség „árnyékper” lefolytatására. A feltételezések pedig az okozati összefüggés megállapítására alkalmatlanok. A kártérítési felelősség feltételeinek a hiányában a követelés jogalapja hiányzik, ezért a kereset elutasításának volt helye.

A jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria - a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül hozott határozatával - a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperesnek és a beavatkozónak a felülvizsgálati eljárásban megítélhető költsége nem volt, a felülvizsgálati illetéket pedig a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel a 14. § alapján az állam viseli.

Budapest, 2016. február 29.

Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Pribula László s.k.
előadó bíró, Dr. Almásy Mária s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

bírósági ügyintéző
HM